

پاسخ به پرسش‌های فنی

پرسش:

چنانچه شرکتی در اجرای ماده ۱۶۰ اصلاحیه قانون تجارت، سهام جدید را به قیمتی بیش از مبلغ اسمی بفروش برساند، نحوه برخورد حسابداری با صرف سهام ایجاد شده در شرکت سرمایه پذیر از دیدگاه اشخاصی که از قبل سرمایه گذار این شرکت بوده اند، چگونه است؟

پاسخ:

طبق ماده ۱۶۰ اصلاحیه قانون تجارت، عواید حاصل از اضافه ارزش سهام فروخته شده (صرف سهام) را می‌توان به اندوخته منتقل یا نقداً بین صاحبان سهام سابق تقسیم کرد یا در ازای آن سهام جدید به آنان تحویل داد. چنانچه صرف سهام مزبور به حساب سرمایه یا اندوخته منتقل شود، چون سرمایه گذار از این بابت وجه نقد یا دارایی دیگری تحصیل نمی‌کند مجاز به شناسایی درآمد و افزایش بهای تمام شده سرمایه‌گذاری خود نیست. مضافاً این که با انتقال صرف سهام به سرمایه توسط شرکت سرمایه پذیر، تنها تعداد سهام متعلق به سرمایه گذار افزایش می‌یابد. اما، چنانچه صرف سهام نقداً به سهامداران سابق پرداخت شود، مابه التفاوت وجه نقد دریافتی توسط سرمایه گذار و بهای تمام شده قابل انتساب به حق تقدم سلب شده، که به شرح زیر تعیین می‌گردد، توسط سرمایه گذار به عنوان سود (زيان) شناسایی می‌شود:

$$\text{(تعداد حق تقدم سلب شده)} \times \text{(مبلغ اسمی سهام موجود)} - \text{(بهای تمام شده سرمایه گذاری)} \\ \text{(تعداد حق تقدم سلب شده)} + \text{(تعداد سهام موجود)}$$

بديهي است، بهای تمام شده قابل انتساب به حق تقدم سلب شده از بهای تمام شده سرمایه گذاري کسر می‌شود.

توضیح اینکه در ماده ۱۶۰ اصلاحیه قانون تجارت، افزایش مستقیم سرمایه از محل اضافه ارزش سهام فروخته شده به عنوان یکی از راه کارها ذکر شده است، اما انتقال اضافه ارزش به حساب مطالبات سهامداران و سپس انجام افزایش سرمایه از محل آن، در ماده مذکور پیش بینی نشده است.

لازم به ذکر است در این خصوص توجه به مقررات مالیاتی نیز از ضروریات است.

کمیته فنی:

منابع دیگری که میتوان به آن مراجعه نمود:

